

Sygn. akt VIII U 466/21

UZASADNIENIE do całości wyroku

Decyzją z 12 stycznia 2021 Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił wysokość emerytury wnioskodawczyni J. M. od 30.04.2013 r. tj od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury.

W uzasadnieniu podniesiono, iż podstawa emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wynosi 415514, 46 zł (387350,84 zł + 28163,62 zł). Wysokość emerytury od 30.04.2013 wynosi 1632,67 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład (...) wszystkie zmiany w wysokości świadczenia jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r. w tym zmiany wynikające z waloryzacji jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od 1.01.2021 r. wynosi 1899,78 zł. Ponadto podniesiono, iż emerytura ustalona w niniejszej decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniej emerytury wobec czego zakład nadal będzie kontynuował wypłatę tego świadczenia.

/ decyzja w aktach ZUS k. nieponumerowane/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 11 lutego 2021 r. wniosła J. M. domagając się jej zmiany wznowienia postępowania i przeliczenia jej świadczeń. Wiosła też o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie rachunkowości celem prawidłowego wyliczenia świadczeń zgodnie z ustawą. W uzasadnieniu swego stanowiska odwołująca podniosła, iż urodziła się w roku 1953 r. a w wyniku przeliczenia należnego jej świadczenia mimo obietnic rządu jej świadczenie nie wzrosło. Podniosła, iż musiała opiekować się schorowaną matką i nie mogła dorobić. Żyje na poziomie minimum egzystencji tym samym jej wniosek jest w pełni uzasadniony.

/ odwołanie k. 3-3v./

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/ odpowiedź na odwołanie k. 6/

Na rozprawie w dniu 13 maja 2021 poprzedzającej wydanie wyroku popierając odwołanie wnioskodawczyni podniosła iż czuje się pokrzywdzona i ukarana za to że wcześniej dochodziła swych praw przed Sądem bo jej koleżanki, które także się odwoływały do sądu też nie otrzymały żadnego wyrównania. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 13 maja 2021 r. 00:00:18 – 00:06:02/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił co następuje:

J. M. urodziła się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 11.03.2008 r. Zakład (...) przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury w wieku wcześniejszym (art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) od 30.03.2008 r. jest od osiągnięcia wieku emerytalnego.

/ decyzja k. 29 plik I akt ZUS/

W dniu 16 kwietnia 2013 r. J. M. wniosła o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

/ wniosek k. 1-3 plik II akt ZUS/

Decyzją z 30 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przyznał ubezpieczonej emeryturę po osiągnięciu wieku emerytalnego, której wysokość obliczono z zastosowaniem art. 25 ust 1 b ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), czyli podstawę emerytury pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Wysokość emerytury wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy wyniosła 1278,03 zł. Wypłata emerytury została zawieszona, gdyż korzystniejszym świadczeniem było świadczenie dotychczas wypłacane w kwocie 1690,31 zł.

/ decyzja k. 13 plik II akt ZUS/

W dniu 20.03.2019 r. ubezpieczona wniosła do ZUS o wznowienie postępowania i obliczenie jej emerytury bez zastosowania art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. bez pomniejszania o kwotę pobranej wcześniej emerytury.

/wniosek k. 15 plik II akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. postanowieniem z 24.04.2019 r. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej decyzją z dnia 30.04.2013 r. dotyczącą wnioskodawczynie na podstawie art. 149 KPA z uwagi na orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 25 ust 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .

/postanowienie k. 16 plik II akt ZUS/

Decyzją z 24.04.2019 r. ZUS II Oddział w Ł. odmówił skarżącej uchylecia decyzji z 30.04.2013 r. i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa. W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 146 § 1 KPA uchylenie decyzji z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja nie może nastąpić jeżeli od doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. W takim przypadku, zgodnie z art. 151 § 2 KPA organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa. Uchylenie decyzji z 30.04.2013 r. nie jest możliwe z uwagi na upływ 5 lat od jej doręczenia.

/decyzja k. 17 plik II akt ZUS/

Postępowanie sądowe wszczęte na skutek odwołania wnioskodawczynie od ww. decyzji prowadzone w sprawie VIII U 1531/19 a następnie w postępowaniu apelacyjnym w sprawie sygn. Akt III AUa 209/20 uległo umorzeniu z mocy prawa na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U 2020 .1222) z dniem wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji z dnia 12 stycznia 2021 r.

/ bezsporne odpis zarządzenia z dnia 18.03.2021w aktach ZUS k. nienumerowane/

Zaskarżoną decyzją z 12 stycznia 2021 Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wnioskodawczynie wysokość emerytury przyznanej 30.04.2013 r. od dnia którego byłaby podjęta wypłata emerytury bez dokonywania pomniejszeń.

/ bezsporne, decyzja w aktach ZUS k. nieponumerowane/

Ustalenia w sprawie Sąd poczynił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w procesie, w szczególności dokumenty zawarte w aktach sprawy, w tym o dokumenty z akt rentowych wnioskodawczynie.

Czyniąc ustalenia na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc Sąd pominął wniosek ubezpieczonej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie rachunkowości celem prawidłowego wyliczenia świadczeń zgodnie z ustawą. Zauważyć należy, iż wnioskując w tym przedmiocie wnioskodawczynie nie podniosła jakichkolwiek konkretnych zastrzeżeń co do nieprawidłowości dokonanych wyliczeń. Podniosła enigmatycznie, iż zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa bowiem zarówno ona jak i koleżanki, które wcześniej odwoływały się od decyzji ZUS powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego wbrew zapewnieniom rządu nie uzyskały wzrostu świadczeń. Odwołująca

nie zauważa jednak, iż przeliczenie świadczenia bez pomniejszeń o sumę kwot pobranych emerytur nie stanowi gwarancji zwiększenia wypłacanej emerytury. Tym samym Sąd uznał, że skoro brak jest konkretnych zastrzeżeń co do wyliczenia świadczenia wskazany wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego zmierzał tylko i wyłącznie do nieuprawnionego przedłużania postępowania.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 194i ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291 t.j.) do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1 b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

W myśl art. 194j powołanej ustawy 1. kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...)r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1 b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i.

2. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury.

3. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.

4. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata.

5. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do ponownego ustalenia wysokości renty rodzinnej.

Stosownie do treści art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Zgodnie z treścią art.25 ust. 1 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W myśl art. 26 ustawy emerytalnej emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 cytowanej ustawy.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Wskazać należy, że na gruncie niniejszego postępowania wnioskodawczyni podniosła, iż zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa bowiem w jej wyniku nie doszło do zwiększenia faktycznie wypłacanych jej świadczeń.

Podnieść należy, że na mocy zaskarżonej decyzji na podstawie art. 194i z urzędu - w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019r. o sygn. akt P 20/16 - de facto uchylono wcześniejszą decyzję w przedmiocie ustalenia wysokości emerytury z wieku powszechnego z dnia z 30.04.2013 r. i przyznano wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury nabytej wraz z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego określono zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z pominięciem art. 25 ust 1 b ustawy emerytalnej z dnia 17.12.1998 r., czyli podstawy emerytury nie pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Stosownie bowiem do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019 r. w sprawie sygn. akt P 20/16: art. 25 ust. 1 b ustawy z dnia 17 12 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), dalej ustawa zmieniająca. Dostosowała ona przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16, OTK-A 2019/11), wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia. Ustawa zmieniająca w art. 1 dodała do ustawy emerytalnej art. 194i, na mocy którego osoby urodzone w (...) r., pobierające wcześniejszą emeryturę przyznaną przed 2013 r., mogą obecnie przejść na emeryturę powszechną bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwoty wypłaconej dotychczas wcześniejszej emerytury. Natomiast osobom, które przeszły już z wcześniejszej emerytury na emeryturę powszechną świadczenie to zostanie przeliczone (art. 194j ustawy emerytalnej).

Jak wskazuje zgromadzony w sprawie materiał dowodowy zaskarżoną decyzją przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem wskazanych zasad, czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury wnioskodawczyni o sumę kwot pobranych emerytur. Nową emeryturę ustalono jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczania przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Tak wyliczone świadczenie na dzień 30.04.2013 r. bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń oczywiście wzrosło i wyniosło 1632,67 zł kwota uprzednio ustalona 1278,03 zł. Brak więc podstaw do uznania, iż przeliczenie świadczenia wnioskodawczyni nie wiązało się z żadnym relatywnie widocznym efektem w zakresie wyliczenia jej emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Co innego, iż faktycznie wypłacane wnioskodawczyni świadczenie na skutek wydania zaskarżonej decyzji nie wzrosło. To jednak - wbrew twierdzeniom odwołującej nie oznacza, że wystąpiły w tej materii jakiegokolwiek nieprawidłowości. Podkreślić należy, czego nie zauważa skarżąca, iż świadczeniem dotychczas jej wypłacanym była emerytura w wieku wcześniejszym. Emerytura w wieku powszechnym ustalona zaskarżoną decyzją na dzień 30.04.2013 r. okazała się być jednak nadal świadczeniem mniej korzystnym niż dotychczas wypłacane w kwocie 1690,31 zł. Tym samym emerytura ustalona tą decyzją okazała się mniej korzystna i uległa zawieszeniu. Wnioskodawczyni jest nadal uprawniona do emerytury w wieku wcześniejszym jako świadczenia korzystniejszego. Jego wysokość w skutek wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny oraz następujących po nim zmian legislacyjnych w ustawie o emeryturach i rentach

z FUS, z uwagi na inny zakres przedmiotowy orzeczenia nie mogła ulec żadnym modyfikacjom. Brak faktycznego wzrostu świadczenia emerytalnego wnioskodawczynie nie był więc wynikiem błędu w obliczeniach lecz efektem tego, iż wyliczone jej ponownie świadczenie (emerytura w wieku powszechnym) z uwzględnieniem usankcjonowanych przez Trybuna Konstytucyjny zasad, co do wysokości okazało się jednak nadal świadczeniem mniej korzystnym niż dotychczas pobierane.

Tym samym zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Mając na względzie wskazane okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie wnioskodawczynie, jako niezasadne.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczynie z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia apelacji